

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní Mgr. Darinou Michorovou ve věci

žalobce: **I. B.,**

zastoupeného JUDr. Petrem Novotným, advokátem
sídlem Archangelská 1, 100 00 Praha 10

proti

žalovanému:

Ministerstvo vnitra ČR, odbor azylové a migrační politiky
sídlem Nad Štolou 3, Poštovní schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 3. 2020, čj. OAM-422/ZA-ZA11-LE24-2019

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou podanou k Městskému soudu v Praze domáhal zrušení shora specifikovaného rozhodnutí žalovaného, kterým žalovaný neudělil žalobci mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“).

II. Obsah žaloby a vyjádření žalovaného

2. Žalobce namítl, že v jeho vlasti probíhá dlouhodobý vnitrostátní ozbrojený konflikt, který v důsledku vojenské konfrontace s R. f. v Azovském moři navíc nabral na intenzitě a v důsledku toho byl též vyhlášen válečný stav. Denně jsou tak hlášeny střety a přestřelky včetně mrtvých, a to i mezi civilním obyvatelstvem. Žalobce dodal, že přestože konflikt probíhá na východě země, je evidentní, že následky konfliktu negativně ovlivňují život v celé zemi a žalobce též odmítl zlehčování situace v těchto ostatních částech země, kde dochází k násilnostem a obětem na civilistech.
3. Žalobce vyjádřil též důvodnou obavu z toho, že v případě svého návratu bude odveden do armády a nasazen do bojových operací na východě země. Žalobce v souvislosti s tím odkázal na znění § 14a zákona o azylu, zejména na odstavec 2 písm. c) uvedeného ustanovení.
4. Žalobce dále odmítl možnost vnitřního přesídlení, a to s ohledem na ekonomickou a faktickou situaci v jeho vlasti; zdůraznil, že vnitřní přesídlení v jeho případě možné není. Žalobce zastává názor, že v jeho případě jsou splněny minimálně podmínky pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu.
5. V závěru žaloby žalobce namítl, že žalovaný porušil § 3 a § 50 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“), neboť nezjistil stav věci způsobem, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a neopatřil si dostatečné podklady pro své rozhodnutí. Za současných okolností nelze dle žalobce označit U. za bezpečnou zemi původu.
6. Žalobce navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.
7. Žalovaný s námitkami žalobce nesouhlasil. Při posuzování žádosti žalobce vzal v úvahu skutečnosti tvrzené žalobcem, přihlédl k nim a shromáždil k nim adekvátní a aktuální informace o zemi původu žalobce. Je přesvědčen, že skutkový stav byl zjištěn dostatečně a v podrobnostech odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí a správní spis. K námitce vyhlášeného válečného stavu žalovaný dodal, že tento byl ukončen dne 26. 12. 2018. Pokud žalobce tvrdí, že probíhající konflikt negativně dopadá na celé území zemi původu žalobce, žalovaný podotkl, že se ani tak nejedná o azylově relevantní skutečnost, neboť tato situace dopadá na všechny občany jeho vlasti bez rozdílu. S odkazem na rozsudek Vrchního soudu v Praze, sp. zn. 6 A 709/2001, žalovaný též uvedl, že v případě tvrzených násilností v nezasažených oblastech a civilních obětech se jedná o kriminální jednání, jemuž jsou schopny čelit státní orgány zemi původu žalobce, a nejde o azylově relevantní tvrzení. K hrozbě odvedení do armády a nasazení do bojových operací žalovaný uvedl, že žalobce nepřevzal povolávací rozkaz, a tak není ani trestně postižitelný v případě nastoupení vojenské služby. Ze všech těchto důvodů žalovaný považuje své rozhodnutí za zákonné a přezkoumatelné, vycházející z dostatečně zjištěného skutkového stavu.
8. Žalovaný navrhl, aby soud žalobu v plném rozsahu zamítl.

III. Posouzení věci Městským soudem v Praze

9. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobních bodů, kterými je vázán [§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“)], s přihlédnutím k čl. 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne

26. 6. 2013, o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (tzv. procedurální směrnice). Soud věc projednal na ústním jednání dne 27. 9. 2021, neboť žalobce takové projednání věci výslovně požadoval.

10. Ze správního spisu soud zjistil následující pro věc relevantní skutečnosti. Žalobce požádal o mezinárodní ochranu dne 3. 5. 2019. V poskytnutí údajů k žádosti dne 9. 5. 2019 žalobce uvedl, že nemá žádné politické přesvědčení, není členem žádné politické strany nebo skupiny, v politice se neangažoval. Je rozvedený, bydlí se synem (rok narození 2001), a s nemocnou matkou v zemi původu. Naposled bydlel v obci O., v I.-f. oblasti. Ve vlasti byl naposled dne 30. 4. 2019, poté přijel do ČR dne 1. 5. 2019 autobusem přes Polsko. Již 25 let je diabetikem, již 10 měsíců podstupuje dialýzu. Jinak je zdravý. K důvodům žádosti uvedl, že ve vlasti jsou velmi malé peníze, nestačí mu to, aby se tam uživil. V roce 2014 začal též ve vlasti podnikat, následující rok se ale dostal do problémů s platbou daní, proto platil úplatky, aby daň platit nemusel. V roce 2016 za ním přišla jeho účetní, že je státním zastupitelstvím prověřována jeho podnikatelská činnost a poradila mu zaplatit úplatek 2.500 dolarů, aby se tomu vyhnul. Díky zprostředkovaným známostem na státním zastupitelství se ale žalobce dozvěděl, že je to na něj pouze narafičené, dostal proto od prokurátorů odposlouchávací zařízení a na konci roku 2016 byla uvedena účetní dostižena jako podvodnice, a spolu s ní několik dalších lidí. Poté byl klid. Za 3 měsíce ale za žalobcem přijelo auto se 6 lidmi z finanční inspekce a začali prověřovat jeho podnikání a všechno mu zablokovali; dostal se i před soud. Finanční kontrola jej stále otravuje, chtějí po něm peníze, vyhrožují mu, utíká před finanční zprávou své vlasti. Jiné důvody své žádosti nemá.
11. Ve stejný den byl se žalobcem proveden za přítomnosti tlumočnice do jazyka ruského pohovor k žádosti. Nad rámec skutečností, které žalobce uváděl v rámci poskytnutí údajů k žádosti, z pohovoru k žádosti vyplynulo, že ve vlasti má syna, matku a bratrance. Tříkrát týdně potřebuje podstupovat dialýzu. Se svou diagnózou se léčil již ve vlasti, chodil pravidelně do nemocnice v I.-f.. K výslovnému dotazu správního orgánu uvedl, že kromě návštěv nemocnice jej tato nemoc nijak neomezuje, nepotřebuje žádné asistence lékaře. Ve vlasti pobírá též dávku pro diabetiky, od roku 2005. S podnikáním v roce 2014 začal proto, že potřeboval více peněz, do té doby se živil nepravidelnými pracemi, jako je úklid. Je tesař, podnikal s dřevem. S podnikáním skončil v roce 2018, byly s tím jen starosti, měl 6 zaměstnanců a pořád vyřizoval nějaké problémy, bylo to hektické, samé úplatky. Do ČR přijel proto, že utíká před finanční správou své vlasti, nechce, aby mu nějak ublížili. K výslovnému dotazu žalovaného, co po něm u. finanční správa chce, žalobce uvedl, že má rozsudek u. soudu, kde je vše napsané. Soud tam uvedl, že již nic státu nedluží, finanční správa ovšem tvrdí, že na daních dluží 714 000 hriven. Došli k tomu na základě finanční kontroly jeho podnikání. Dle žalobce se mu mstí za to, že prozradil ty lidi, kteří podváděli podnikatele. Jinak by do ČR nejel a raději by byl se synem doma. Jednou k nim zase přijela finanční správa a vyslýchali jednoho jeho známého asi 2 hodiny, kdyby to věděl, raději by zaplatil těch 2.500 dolarů a byl by klid. Jeden z odsouzených, který dostal 5 let, se dostal z vězení na kauci milion a půl a nyní se mstí všem podnikatelům, které předtím vydíral. K výslovnému dotazu žalovaného žalobce též uvedl, že tuto situaci již s nikým dál neřešil, neobrátil se na státní zastupitelství. Právník mu řekl, ať to nedělá a raději ať jde někam žádat o azyl. Prý se má tak na 1-3 roky „někam uklidit“. Syn mu ale nedávno řekl, že finanční správa se stále ptá na to, kde je. K dotazu žalovaného sice připustil, že neví, jak mu má žádost o mezinárodní ochranu situaci vyřešit, ale do budoucna by si v ČR chtěl najít

práci, aby měl peníze a mohl pokračovat v životě. Důvod, proč si neopatřil české pracovní vízum, žalobce vysvětlil tak, že vše bylo rychlé, sebral se a odjel. Vyřízení víza přitom trvá cca. 6 měsíců. Do ČR přijel proto, že už tady byl a znal to tady, docela umí i česky.

12. K dalším dotazům žalovaného žalobce uvedl, že zmíněná finanční správa sídlí v I.-f. a tam má sídlo i státní zastupitelství, se kterým to tehdy řešil. Podat žádost o mezinárodní ochranu jej napadlo tak před třemi týdny, jiné řešení, než toto, žalobce nevidí. Žalobce dále uvedl, že když finanční správa přijde, legitimují se, ale pak si jej vezmou bokem a požadují úplatek 100 – 200 dolarů, to je normální postup, vždy to tak probíhá. Neví, co by bylo v případě jeho návratu do vlasti, byl by to problém, měl pravidelné návštěvy nemocnice, takže ti lidé si jej mohou kdykoliv dohledat a chtít peníze, už to trvá tři roky. Z vlasti se rozhodl odjet nyní proto, že dostal zmiňovaný rozsudek, kvůli kterému jsou o to víc na něj naštvaní. To je vše, co chtěl žalobce ke své žádosti uvést, využil svého práva zpětného přetlumočení protokolu o pohovoru, žádné námítky k zápisu neměl.
13. Ve správním spisu je též založen rozsudek městského soudu v I.-f. oblasti ze dne 25. 2. 2019 číslo 344/3140/19 a jeho úřední překlad. Dále též Dialyzační protokol ze dne 29. 5. 2019, a lékařská zpráva ze dne 27. 5. 2019 společnosti B. Braun Avitum Austerlitz, s. r. o.
14. K posouzení žádosti si žalované též opatřil informace o zemi původu žalobce: (i) překlad Ministerstva vnitra ČR, OAMP, Zprávy o stavu lidských práv na U. 16. 5. až 15. 8. 2018 Úřadu Vysokého komisaře OSN pro lidská práva ze dne 30. 11. 2018; (ii) Informace MZV ČR ze dne 16. 5. 2018, čj. 110372/2018-LPTP, U.: Situace neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti. Návrat do vlasti po dlouhodobém pobytu v zahraničí; (iii) Informace MZV ČR ze dne 9. 4. 2019, čj. 107918-6/2019-LPTP, U.: Zdravotní záchranná služba. Péče o zdravotně postižené; (iv) Informace OAMP z 25. 4. 2019, U.: Situace v zemi, Politická a bezpečnostní situace, mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách, vojenská služba, vnitřně přesídlené osoby; a (v) překlad zprávy ze dne 26. 9. 2018, U. Argumenty i Fakty 12. 3. 2018 – Bezplatné zdravotní výkony pro U.: úplný seznam.
15. S podklady pro rozhodnutí se žalobce seznámil dne 30. 7. 2019 (viz protokol na č. l. 48 a 49 správního spisu). Dodal, že se bojí o svůj život, do vlasti se nemůže vrátit nejbližších 5 let, dokud se nezmění vláda. Ve vlasti byl čtyřikrát násilím doveden soukromými osobami na finanční úřad, kde byl nucen k podpisu přiznání, to neučinil. Dále podrobněji popsal tyto čtyři situace (první se stala na konci února 2019). Na konci března se na finanční správu dostavil se svým právníkem, přesto chtěla po něm finanční správa, aby se doznal ke dluhu. Poté mu advokát poradil, aby vycestoval. Následně, dne 26. 9. 2019 žalobce doručil žalovanému oznámení o zastoupení advokátem a plnou moc, který dne 10. 10. 2019 doručil žalovanému vyjádření k seznámení se s podklady. V něm žalobce zdůraznil špatnou bezpečnostní situaci v zemi původu z důvodu dlouhodobého vnitrostátního ozbrojeného konfliktu, který navíc nabírá na intenzitě.
16. Při posuzování věci vycházel soud z následující právní úpravy.
17. Podle § 12 zákona o azylu se azyl cizinci udělí, *bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě,*

jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

18. Podle § 13 odst. 1 a 2 zákona o azylu (1) [r]odinnému příslušníkovi azylanta, jemuž byl udělen azyl podle § 12 nebo § 14, se v případě hodném zvláštního zřetele udělí azyl za účelem sloučení rodiny, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12. (2) Rodinným příslušníkem se pro účely sloučení rodiny podle odstavce 1 rozumí
 - a) manžel nebo partner azylanta,
 - b) svobodné dítě azylanta mladší 18 let,
 - c) rodič azylanta mladšího 18 let,
 - d) zletilá osoba odpovídající za nezletilou osobu bez doprovodu podle § 2 odst. 1 písm. h), nebo
 - e) svobodný sourozenec azylanta mladší 18 let.
19. Podle § 14 téhož zákona [j]estliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.
20. Doplnková ochrana podle § 14a zákona o azylu se „udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.
21. Dle odst. 2 citovaného ustanovení se za „vážnou újmu podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.
22. Podle § 14b odst. 1 a 2 zákona o azylu (1) [r]odinnému příslušníkovi osoby požívající doplňkové ochrany se v případě hodném zvláštního zřetele udělí doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro její udělení. (2) Rodinným příslušníkem se pro účely sloučení rodiny podle odstavce 1 rozumí
 - a) manžel nebo partner osoby požívající doplňkové ochrany,
 - b) svobodné dítě osoby požívající doplňkové ochrany, které je mladší 18 let,
 - c) rodič osoby požívající doplňkové ochrany, která je mladší 18 let,
 - d) zletilá osoba odpovídající za nezletilou osobu bez doprovodu podle § 2 odst. 1 písm. h), nebo
 - e) svobodný sourozenec osoby požívající doplňkové ochrany, který je mladší 18 let.
23. Po konfrontaci žalobních námitek s obsahem správního spisu soud dospěl k závěru, že žaloba **není důvodná**.

24. Žalobce jako důvody své azylové žádosti uváděl nízké penze v jeho zemi původu a dále skutečnost, že utíká před tamní finanční správou, která po něm vymáhá údajný dluh na daních.
25. Z obsahu žaloby je pak zřejmé, že žalobce svůj azylový příběh v řízení před soudem značně pozměnil. Proti posouzení věci žalovaným v napadeném rozhodnutí totiž namítá jednak zhoršenou bezpečnostní situaci v zemi původu žalobce, obavu z možného nasazení do bojů v případě svého návratu, faktickou (ekonomickou) neexistenci možnosti přesídlení, a nedostatečně zjištěný skutkový stav, který se opíral o nedostatečné podklady o zemi původu žalobce.
26. K uvedeným námitkám soud uvádí následující. K bezpečnostní situaci na U. soud uvádí, že tato otázka byla ve vztahu k žalobcem zmiňovanému ozbrojenému konfliktu již mnohokrát posuzována NSS. V jeho bohaté judikatuře vztahující se právě k U. a konfliktům v oblasti D. a L. opakovaně NSS judikoval, že tamní konflikt *„nelze ani dříve, ani v současné době klasifikovat situaci jako „totální konflikt“, neboť probíhající ozbrojený konflikt nedosahuje takové intenzity, že by každý civilista z důvodu své přítomnosti na území [...] byl vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy. Nutno upozornit, že se jedná o konflikt izolovaný pouze na východní části [...], přičemž jeho intenzita i v dotčených oblastech výrazně kolísá.“* (viz usnesení NSS ze dne 15. 1. 2015, čj. 7 Azs 265/2014-17, shodně též v řadě dalších usnesení NSS, např. ze dne 31. 3. 2015, čj. 4 Azs 15/2015-28, ze dne 30. 4. 2015, čj. 9 Azs 13/2015-69, ze dne 17. 6. 2015, čj. 6 Azs 86/2015-31, či ze dne 18. 9. 2015, čj. 2 Azs 194/2015-28). NSS též v této judikatuře opakovaně vyslovil, že situace na U. se přitom od doby, kdy byla uvedena rozhodnutí vydána, nezhoršila, spíše naopak – je všeobecně známo, že se konflikt nešíří do dalších jím dosud nezasažených oblastí (viz např. usnesení NSS ze dne 25. 7. 2018, čj. 2 Azs 41/2018-39). Ostatně, nic jiného nevyplynulo ani ze zpráv o zemi původu, které shromáždil žalovaný v řízení o žádosti žalobce (viz bod 14. výše)
27. Soud nijak nezastírá, že bezpečnostní situace v D. a L. oblasti není příznivá, a netvrdil to ani žalovaný. Žalobce však z této oblasti ani nepochází; naopak, pochází z I.-f. oblasti, která je přesně na opačném konci země – na západě – stovky kilometrů vzdálená od těchto sporných oblastí. Podle prováděcí vyhlášky č. 328/2015 Sb., je přitom U. kromě těchto dvou oblastí a poloostrova K. považována za bezpečnou zemi původu (viz § 2 bod 24). Jak již bylo řečeno, v rámci řízení o své žádosti před žalovaným k této námitce ničeho neuvedl, zmínil ji poprvé až v rámci vyjádření ze dne 10. 10. 2019 k podkladům pro rozhodnutí. Žalobce přitom nijak nezdůvodnil, jak konkrétně se jej uvedený konflikt na východě země osobně dotýká nad míru, kterou se dotýká jeho ostatních spoluobčanů. Žalobce nikdy netvrdil, že by byl a jakým způsobem veřejně politicky aktivní a že by vystupoval proti proruským separatistům, nebo že by v dané oblasti bydlel. Z informace OAMP ze dne 25. 4. 2019 přitom vyplynulo, že v I.-f. oblasti nedocházelo k žádným bezpečnostním incidentům a tato oblast je pod kontrolou u. centrální vlády (viz desátá strana). Z obsahu správního spisu a zejména z vlastní výpovědi žalobce u pohovoru k žádosti dále jasně vyplynulo, že žalobce do ČR přicestoval čistě z ekonomických důvodů, nejprve však jako turista. Skutečnost, že následky konfliktu negativně ovlivňují život v celé zemi, není dostatečná k tomu, aby zakládala azylově relevantní důvod u žalobce, tedy důvod, pro který by bylo nezbytné žalobci udělit ochranu ČR před jeho zemí původu. To ostatně jasně vyplývá i z odkazované judikatury NSS výše.

28. Z tohoto pohledu se tak s tím další související námitka nemožnosti vnitřního přesídlení jeví jako zcela mimoběžná; žalobci v případě návratu do vlasti v důsledku ozbrojeného konfliktu nehrozí, že bude vystaven hrozbě pronásledování nebo vážné újmy ve smyslu zákona o azylu, a v důsledku toho nebude nucen vnitřně přesídlit, neboť žalobce v žádném případě nežije v oblasti zasažené konfliktem.
29. Soud v souvislosti s uvedeným též dodává, že vzhledem k tomu, že v současnosti ani na dotčených územích neprobíhá žádný otevřený válečný konflikt (a žalobce to ani nijak nedokládal), nejsou důvodné ani obavy žalobce z možného odvedení a nasazení do bojů. Z informace OAMP ze dne 25. 4. 2019 přitom vyplynulo, že na tzv. linii dotyku jsou v současnosti pouze dobrovolní vojáci a profesionální příslušníci armády. Odvodný věk dle legislativy je však v rozmezí 18 až 27 let u zdravotně způsobilých mužů. Z informací sdělených žalobcem přitom jasně vyplývá, že nesplňuje ani jednu z uvedených podmínek; jednak mu je nyní přes 40 let a dále trpí závažným onemocněním (postižením ledvin, pročež dochází třikrát týdně na dialýzu). Je proto krajně nepravděpodobné, že by byl za těchto okolností do armády povolán. Ostatně, žalobce ani netvrdil, že by mu již byl zaslán povolávací rozkaz, a tak jsou jeho obavy zcela hypotetické. Z citované informace o zemi původu žalobce dále vyplynulo, že vyhýbání se převzetí povolávacího rozkazu není kvalifikováno jako trestný čin, pokud však povoláný nenastoupí po převzetí povolávacího rozkazu, jedná se o trestný čin odpírání se sazbou 2 až 5 let odnětí svobody. Soud též nepřehlédl, že i tvrzení o obavě z nasazení do bojů žalobce uváděl až v žalobě.
30. Dále v této souvislosti neobstojí ani zcela obecná námitka nedostatečně zjištěného skutkového stavu a nerelevantních informací o zemi původu. Naopak, z odůvodnění napadeného rozhodnutí je zřejmé, že závěry žalovaného jsou opřeny právě o informace zjištěné v rámci řízení. Soud nepopírá, že shromážděné podklady o zemi původu zahrnují informace vydané v roce 2018 a 2019, a napadené rozhodnutí bylo vydáno v březnu 2020. Sama tato skutečnost však není ukazatelem zastaralosti uvedených zpráv. K tomu lze odkázat přiléhavě na závěry Krajského soudu v Praze ze dne 8. 8. 2017, čj. 45 Az 21/2016-55, č. 3714/2018 Sb. NSS, podle kterého „[z]astaralost zpráv o zemi původu nelze posuzovat (čl. 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany) pouze na základě faktu, že od vypracování, resp. vydání takové zprávy uplynul určitý čas. Zastaralá je taková zpráva, jež obsahuje informace, které v důsledku změny okolností v období mezi vypracováním zprávy a jejím použitím již nejsou aktuální, neboť situace popsaná ve zprávě se změnila.“ Žalobce při seznámení se s podklady pro rozhodnutí aktuálnost zpráv o zemi původu nenamítal, žádné jejich doplnění nepožadoval, ani obsah shromážděných informací žalovaným nepopřel, pouze upřesnil údajné konflikty s tamní finanční správou. Následné písemně doplněné vyjádření žalobce k podkladům pro rozhodnutí prostřednictvím jeho zástupce popíralo pouze skutečnosti týkající se bezpečnostní situace v zemi původu žalobce (válečný konflikt, konflikt v Azovském moři), s nimiž se žalovaný dostatečně zabýval a vypořádal je jako nedůvodné. Soudu tak ani není jasné, v čem žalobce spatřoval nedostatek zjištěného skutkového stavu, ani proč žalobce sám nedoložil zprávy či informace o zemi původu, které by zpochybnilly zjištění učiněná žalovaným v rámci shromážděných podkladů, a podpořily jeho tvrzení.
31. Pokud žalobce tvrdil obavy z pronásledování ze strany finanční správy, žalovaný vyhodnotil tato tvrzení jako účelová, ve skutečnosti totiž žalobce utekl před orgány

činnými v trestním řízení, nikoliv před tamní finanční správou, a soud se s tímto závěrem ztotožňuje a v podrobnostech na něj odkazuje (str. 3, 6 a 7 napadeného rozhodnutí). Ze správního spisu spíše vyplývá, že žalobce se v zemi původu snaží vyhnout trestnímu stíhání pro hospodářskou kriminalitu (krácení daní), kterou v rámci pohovoru ke své žádosti prakticky potvrdil, která je trestní i v ČR. Nic z toho, co žalobce uváděl, přitom nenasvědčuje tomu, že by byl proces s ním vykonstruován nebo diskriminačně na žalobce zaměřen, naopak, z doloženého rozhodnutí tamního městského soudu ze dne 25. 2. 2019 číslo 344/3140/19 (viz bod 13. výše), vyplynulo, že práva žalobce jsou garantována, neboť uvedený soud neshledal splnění podmínek ani důvodů pro uložení přísnějších opatření v rámci stíhání žalobce pro hospodářskou kriminalitu. Pokud by státní orgány země původu žalobce skutečně měly na žalobce zacíleno, zcela jistě by využily i tuto příležitost k omezení života žalobce. Z postupu tamního městského soudu však spíše vyplývá, že se žalobcem je vedeno férový proces. Samotný fakt vedení trestního řízení přitom není relevantním důvodem pro udělení mezinárodní ochrany bez přistoupení dalších důvodů. K tomu lze přiměřeně odkázat např. též na rozsudek NSS ze dne 12. 4. 2012, čj. 7 Azs 9/2012-46, podle kterého, „[h]rozba trestního stíhání či již zahájené stíhání může být sama o sobě azylově relevantní, pokud osobě, jež je jí ohrožena, v souvislosti s tím brozí skutečně zásadní fyzické či psychické útrapy či dokonce smrt již jen z důvodu, že v zemi původu takové následky trestního stíhání pravidelně (tj. ve významné části případů) nastávají, tj. jsou přiměřeně pravděpodobné (§ 12 a § 14a zákona č. 325/1999 Sb., o azylu). Dále tak tomu může být v případech, kdy je z konkrétních skutečností patrné, že u žadatele se okolnosti jeho stíhání či možného stíhání v nežádoucím směru významně a s velmi tíživými důsledky pro sféru jeho základních práv vymykají obvyklým standardům země původu, např. proto, že stíhání je vedeno z účelových politických důvodů či proto, aby zastrašilo, umlčelo či jinak nelegitimně ovlivnilo stíhaného nebo jej připravilo o majetek, případně zničilo jeho společenské postavení, přičemž prostředky k nápravě takto účelového trestního stíhání a na ochranu stíhaného v zemi původu nejsou k dispozici či jsou neúčinné. Azylově relevantním důvodem proto většinou nebudou excesy při vyšetřování, a to zpravidla ani dějí-li se opakovaně, nejsou-li vedeny zlovolným záměrem, či obecně tvrdá praxe orgánů trestní spravedlnosti, nedosahuje-li lidských rozměrů.“

32. Soud se tak ztotožnil se závěrem žalovaného, že žalobce nesplňuje podmínky pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12 zákona o azylu. Rovněž tak nebyly splněny podmínky aplikace § 13 zákona o azylu, neboť žalobce není rodinným příslušníkem azylanta.
33. Žalobce se dále zmínil o svých zdravotních problémech. Zdravotní problémy by mohly být za určitých okolností důvodem pro udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu, či pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a téhož zákona. Touto otázkou se žalovaný zabýval na str. 9 napadeného rozhodnutí a uzavřel, že nebyl zjištěn žádný zvláštního zřetele hodný důvod pro udělení humanitárního azylu. Soud se i v této otázce ztotožnil s žalovaným v tom, že žalobce netvrdil a v průběhu správního řízení nebyly zjištěny skutečnosti, které by udělení některé z uvedených forem ochrany odůvodňovaly. Soud nijak nezpochybňuje, že žalobce trpí poměrně závažným onemocněním diabetes. S tímto onemocněním se léčí přes 25 let. Žalobce však sám uvedl, že jej tato nemoc nijak neomezuje, kromě pravidelných návštěv nemocnice za účelem dialýzy. S nemocí se přitom léčil již ve své vlasti před příjezdem do ČR, neuváděl, že by v této souvislosti pociťoval jakékoliv problémy s léčbou, či s její tížnou dostupností, nebo že by jeho zdravotní stav vyžadoval vysoce specializovanou péči, která by mu nemohla být ve vlasti poskytnuta. Je

schopen též bez problémů cestovat. O neexistenci bezprostředního ohrožení jeho života svědčí dále skutečnost, že bydlí v soukromí, odkud sám na k pravidelné zdravotní péči dochází. Zdravotní problémy přitom jako důvod své azylové žádosti neuváděl.

34. Soud k tomu připomíná, že udělení humanitárního azylu je vázáno na správní uvážení, nejedná se o subjektivní právo žadatele, a proto na něj není právní nárok. Rozhodnutí o udělení humanitárního azylu je určeno volnou úvahou správního orgánu. Úvaha správního orgánu sice podléhá soudnímu přezkumu, soud ale přezkoumává pouze to, zda uvážení nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda k němu správní orgán dospěl řádným procesním postupem a zda vzal v úvahu všechny skutkové okolnosti případu a zdůvodnil, jak je hodnotil. Jsou-li tyto předpoklady splněny, nelze správnímu orgánu vytýkat, že svého práva udělit humanitární azyl neužil (srov. rozsudek NSS ze dne 24. 11. 2005, čj. 6 Azs 304/2004-43, rozsudek ze dne 20. 12. 2005, čj. 2 Azs 36/2005-48, nebo rozsudek ze dne 17. 2. 2006, čj. 4 Azs 161/2005-83).
35. Žalovaný zjistil žalobcův zdravotní stav, přítomnost rodinných příslušníků žalobce v zemi jeho původu a opatřil si podkladové materiály, konkrétně informaci MZV ČR ze dne 9. 4. 2019, čj. 107918-6/2019-LPTP, U.: Zdravotní záchranná služba. Péče o zdravotně postižené, i překlad zprávy ze dne 26. 9. 2018, U. Argumenty i Fakta 12. 3. 2018 – Bezplatné zdravotní výkony pro U.: úplný seznam. Z těchto podkladů vyplynulo, že zdravotní péče v zemi původu žalobce je v zásadě bezplatná, dojezd zdravotní záchranné služby je v urgentních případech ve městech 10 minut, mimo město 20 minut, probíhá též reforma záchranné služby. Rovněž byl spuštěn pilotní program „dostupné léky“, kdy stát proplácí léky mimo jiné též na diabetes 2. typu. V zemi původu žalobce existuje též několik druhů speciální pomoci zranitelným skupinám a funguje zde též velké množství nevládních organizací a charitativních fondů.
36. Ze správního spisu i odůvodnění napadeného rozhodnutí vyplývá, že žalovaný řádně zjistil a posoudil žalobcovu situaci i stav v jeho zemi, a to za použití relevantních kritérií a v souladu s pravidly logického usuzování. Odůvodnění žalovaného dostatečně vystihuje důvody, proč nebyl žalobci humanitární azyl udělen. Soud proto nehledal ani žádné pochybení žalovaného stran posouzení otázky humanitárního azylu.
37. Pokud jde o splnění podmínek pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a a § 14b zákona o azylu, žalovaný jejich splnění neshledal. Výpověď žalobce v porovnání se shromážděnými podklady, především s předloženým rozsudkem tamního městského soudu, přitom vyhodnotil jako značně rozpornou, účelovou a hrubě zkreslující skutečnou situaci žalobce v jeho vlasti, ve snaze oklamat správní orgán a dosáhnout kladného vyřízení jeho žádosti. Dle názoru žalovaného se totiž žalobce snaží pouze vyhnout svému trestnímu stíhání ve vlasti. S tímto závěrem se ztotožnil na základě podkladů doložených ve správním spisu i soud a k tomu odkazuje na své závěry učiněné výše v bodě 31. Žalobci ani nehrozí žádná vážná újma ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu, k čemuž lze pro stručnost odkázat na závěry soudu uvedené v bodech 26. a 27. výše. Další důvody pro udělení doplňkové ochrany žalobce netvrdil, tedy že by mu hrozilo uložení nebo vykonání trestu smrti, nebo mučení, nelidské či ponižující zacházení nebo trestání. Žalobce je navíc zletilý a svéprávný a v zemi původu má žijící příbuzné. Žádná z žalobcem tvrzených skutečností nenasvědčuje tomu, že by mu v zemi původu hrozila vážná újma ve smyslu § 14a odst. 2 azylového zákona. Soud proto neshledal nezákonnost napadeného rozhodnutí, neboť žalobce nesplňuje podmínky pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. c)

zákonu o azylu, žalovaný tento závěr poctivě a vyčerpávajícím způsobem zdůvodnil, a jeho závěry se opírají o dostatečné podklady shromážděné ve spisu, k nimž se žalobce mohl vyjádřit a své právo také využil.

38. Lze tedy uzavřít, že žalovaný si sehnal dostatek podkladů, aby mohl ve věci rozhodnout, přičemž své rozhodnutí náležitě odůvodnil. Soud tak nezjistil ani porušení § 3 správního řádu, tedy nedostatečné zjištění skutkového stavu věci ze strany správního orgánu, přičemž v řízení před soudem nebyla tvrzení žalobce prokázána. Soud neshledal v závěru žalovaného, dle něž nebyly v případě žalobce shledány žádné důvody pro přiznání azylu, doplňkové ochrany, nebo humanitárního azylu, žádné pochybení. Důvodem přicestování žalobce na území ČR byly ekonomické důvody, chtěl si zvýšit příjem, neboť z příjmů v zemi původu nedokázal vyžít. Ač je tato motivace žalobce lidsky pochopitelná, nezakládá žádnou relevantní obavu z návratu žalobce do vlasti podřaditelnou pod azylové důvody stanovené v zákoně o azylu.

IV. Závěr a náklady řízení

39. Ze všech shora uvedených důvodů soud neshledal žádnou z žalobních námitek důvodnou, a proto žalobu zamítl podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
40. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalovanému žádné náklady řízení nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 27. září 2021

Mgr. Darina Michorová

samosoudkyně